

GDK 945.26(497.4Kope)(045)=163.6

"Tekme je konec, ko je odrezan zadnji količek!"

11. državno tekmovanje gozdnih delavcev Slovenije

Motorna žaga. Z nezgrešljivim zvokom, ki ga v času sečnje slišimo iz gozdov. Potem tišina in krik 'paaaadaaa'. Drevo je na tleh. Približno sedemkilogramska zobata zver je eno najnevarnejših orodij na svetu in poklic gozdnega delavca eden najnevarnejših poklicev. A kljub temu se najboljši mojstri s tem orodjem tudi zabavajo. Se 'igrayo' in celo tekmujejo med sabo. Tako kot so se nekoč merili v metanju sekir in v spretnostih z žago amerikanko, se zdaj v spretnostih z motorno žago. Odkar smo v samostojni Sloveniji, so se naši sekači na državnem tekmovanju pomerili enajstkrat. Organiziramo ga namreč vsaki dve leti, vsaki dve leti pa je tudi svetovno prvenstvo. Do predlani so tekme organizirala posamezna gozdna gospodarstva, po spremembah, ki so se zgodile v gozdarstvu, in reorganizaciji gozdnih gospodarstev pa se je na pobudo podjetja Vabo in Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec pod okriljem GIZ

gozdarstva združilo pet organizacij, ki so se odločile udeležiti idejo, in to jim je s skupnimi močmi in velikodušno podporo pokroviteljev ter donatorjev (tudi iz tujine) tudi uspelo.

Tekmovanje gozdnih delavcev je zanimivo in adrenalinsko in od tekmovalcev zahteva ogromno zbranosti in spretnosti. Ni pa adrenalinsko le za tekmovalce, saj vpliva tudi na vsa čutila gledalcev – oči, ušesa in seveda vonj. Dodaten draž daje občutek nevarnosti, saj tekmovalci tekmujejo z enim najnevarnejših orodij. Zato nismo bili presenečeni, ko se je 7. oktobra 2017 na Kopah zvrstilo kar 1500 obiskovalcev. Da so Kope že same po sebi izjemno privlačne in nikoli ne samevajo, je dejstvo, dejstvo pa je tudi to, da je na čudovito jesensko soboto na Pohorje vabil tudi zvok motornih žag. Kar petinštirideset jih je brnelo, med njimi tudi žaga evropskega prvaka Roberta Čuka in članov njegove ekipe Husqvarna,

Slika 1: Najboljše tri ekipe (foto: Vabo, d. o. o.)

Gozdarstvo v času in prostoru

ki je z evropskega prvenstva odnesla tudi največji ekipni pokal.

In kaj je na Kopah čakalo dvaintrideset slovenskih profesionalcev, osem dijakov, študenta in goste iz Hrvaške? Pomerili se v petih disciplinah, a pred nastopom je vse njihove motorne žage, meče in verige pregledala komisija, ki je potrdila njihovo brezhibnost. Nastop je namreč dovoljen le s pregledano in brezhibno motorno žago. Vsak poskus njene predelave ali označitve orodja in rokavic je kaznovan z diskvalifikacijo tekmovalca oziroma s prepovedjo nastopa. A to za nastop ni dovolj, bistvenega pomena je namreč varnost, kar pomeni, da morajo imeti tekmovalci ustrezno opremo, obenem pa se morajo natančno držati pravil, zapisanih v pravilniku.

Menjava verige in obračanje meča je prva disciplina, pri kateri mora tekmovalec čim hitreje zamenjati verigo in obrniti meč na motorni žagi.

Pri tem se ne sme poškodovati, saj že najmanjša ureznina prinese kazenske točke. Najboljši to naredijo v manj kot osmih sekundah. Žaga mora biti po nastopu nared za naslednji dve disciplini; kombinirani in natančni (*precizni*) rez na podlagi. Če se pri kateri od naslednjih dveh disciplin na primer odvije matica, tekmovalec izgubi vse točke, dobljene pri prvi disciplini, pri disciplini, ki jo opravlja, pa čas, saj mora matico priviti nazaj.

Pri kombiniranem rezu tekmovalca čakata dva ostružena hloda konstantnega premera petintrideset centimetrov, ki sta pod različnima kotoma vzporedno postavljena na podporah. Na eni strani obeh hlodov mora tekmovalec odrezati koluta, debela od tri do osem centimetrov. Začne spodaj, zareže do polovice, nato nadaljuje z vrha in do tam, kjer je prej končal. Bolj kot čas je pri tej disciplini pomembna kakovost izvedbe naloge – čim natančneje odrezan kolut.

Tudi pri natančnem rezu na podlagi sta pred tekmovalcem dva hloda, ki ležita na deski, ob strani pa so trije centimetri žagovine, ki skrivajo stik deske in hloda. Deska predstavlja kamen; vanjo tekmovalec ne sme zarezati, ko odreže kolut (3–8 cm), pa mora biti neodrezani ostanek čim manjši.

Pri zaseku in podžaganju gre za simulacijo podiranja drevesa. Petnajst metrov od debla je označba, ki predstavlja mesto, kamor naj bi padel hloed. Tekmovalec ima le minuto in pol, da 'podre' drevo, pri čemer mora zasek in podžaganje izvesti čim bolj natančno. Z laserjem se izmeri smer podiranja, izmerijo pa se tudi globina in kot zaseka ter širina ščetine.

Disciplina kleščenje je simulacija kleščjenja vej, ki so umetno vstavljene v deblo. Razmik med venci mora biti štiriinštirideset centimetrov, venci pa imajo točno določen razpored vej z vrha, da je naloga za vse tekmovalce enaka. Odrezati je treba trideset količkov iz mehkega lesa, debelih tri centimetre, ki predstavljajo veje, njihovi ostanki in zarezje v deblo pa tekmovalcu prinesejo kazenske točke. Šestmetrski drog je ostružen na premer štirinajst centimetrov.

Kot rad reče prvak Robert Čuk, je tekme konec, ko pade zadnji količek in ko utihne zadnja motorna žaga. In to še kako drži, saj se na 11. DTGDS do zadnjega trenutka ni vedelo, kdo se bo okrasil z

Slika 2: Najboljši trije (z leve) Janez Meden (Husqvarna), Robert Čuk (Husqvarna) in Jure Škufca (GG Novo mesto) (foto: Vabo, d. o. o.)

Gozdarstvo v času in prostoru

zlato medaljo in katera ekipa bo dobila največji pokal. Po napetem boju med Čukom in Medenom je o zmagovalcu odločilo kleščenje, paradna disciplina evropskega prvaka.

Odlični pa so bili tudi naši mladi upi – srednješolec Blaž Pajnič iz Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna se je uvrstil na skupno peto mesto, kar kaže, da bo njegov mentor Janez Meden, ki si je prislužil srebro, kmalu imel novega tekmeča. Da o štiriindvajsetletnem Juretu Škufci, ki je s tretjim mestom že začel mešati štrene v vrhu, sploh ne govorimo.

Naslednje leto bodo naši najboljši sekači zastopali Slovenijo na 33. svetovnem prvenstvu na Norveškem. In kaj nas čaka potem? Mogoče organizacija svetovnega prvenstva? Zakaj pa ne, saj imamo tekmovalce, ki spadajo med svetovno elito, z 11. GTGDS pa smo dokazali, da lahko s primerno podporo in s skupnimi močmi organiziramo prireditev na zares visoki ravni, kar je med pogovorom s povezovalcem prireditve jasno izrazil tudi direktor SiDG Zlatko Ficko: »Imamo znanje in želimo si organizirati tekmovanje na najvišji ravni. Pripravljeni smo na organizacijo

Slika 3: Kleščenje (foto: M. Krejan Čokl)

Slika 4: Kombinirani rez (foto: Vabo, d. o. o.)

Gozdarstvo v času in prostoru

svetovnega prvenstva. Med našimi tekmovalci pa imamo tudi svoje 'Dončiče' in 'Dragiče', na katere smo upravičeno ponosni!«

Tekmovanje je potekalo pod častnim pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja, kar nam je v veliko čast, hkrati pa potrditev, da gremo v pravi smeri. Dan pred tekmovanjem je na Kopah potekala tudi seja sveta deležnikov gozdno-lesne verige z ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanom Židanom na čelu, in ker smo del verige tudi mi, smo na njej sodelovali s predstavitvijo tekmovanja in njegove vloge v gospodarstvu oz. gozdarstvu.

Najboljši posamezniki:

Robert Čuk (Husqvarna)
Janez Meden (Husqvarna)
Jure Škufca (GG Novo mesto)
Žiga Švigelj (Husqvarna)
Blaž Pajnič (SGLŠ Postojna)

Najboljše ekipe:

Husqvarna
GG Novo mesto
Stihl Team Slovenija
SGG Tolmin
Gozd Ljubljana

Organizatorji Vabo, d. o. o., Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., – Lesoteka, Zavod Sloles, Slovenski državni gozdovi, d. o. o., Zavod za gozdove Slovenije in Gospodarsko interesno združenje gozdarstva se vsem sodelujočim iskreno zahvaljujemo za pomoč, pokroviteljem za radodarnost in podporo, tekmovalcem pa iskreno čestitamo za njihove dosežke. Glavni pokrovitelji so bili SiDG, Husqvarna in Lenzing.

Marta KREJAN ČOKL, GG SG

Slika 5: Zasek in podžaganje (foto: M. Dretnik)